

do 20—Din. Ako je na šoli upravitelj dober član društva, tedaj navadno — seveda spoznuno s prizadetimi — odtegne on vsek mesec potrebne dinarje za domenjeni obrok članarine. Plačevanje se vrši tako v najlepšem redu in društvo dobiva brez zaostankov članarino. Včasih se pa vendarle zgodi, da učitelj (-ica) kak mesec ne more utreti niti tistih par dinarjev. Morda je v družini bolezni ali druga nesreča, morda so tisti mesec izdatki nekoliko večji kot normalno ali kaj podobnegga. Vesten član društva bo sledil, da prihodnjem mesec poravna tudi zaostanek, vendar pa bo mesto 20—Din plačal že mnogo teže 40—Din. Ce še ne plača — in kako rado se nam to pripeti, če enkrat začnemo z odlašanjem — je tretji mesec še več in kmalu bomo dolžni na članarini preko stotaka. In potem joj nam! Kedaj bomo plačali zaostanek pri naših sedanjih plačah, ko moramo že itak vsak dinar desetkrat — ne samo dvakrat — obrniti, preden ga izdamo? Kedaj bo prišlo društvo do svojega denarja klub grožnjam s črtanjem in izključitvijo? Vsakemu izmed nas se je gotovo že enkrat pripetilo, da je tako zaostal na članarini in vsakdo tudi ve, kako ga je zabolelo, ko je končno le moral plačati.

Nikdar nas ne bo toliko zabolelo, če bi se držali rednega mesečnega odpalačevanja. Za posameznega člana to ni nikak problem, to je janž rešeno, to je prav enostavno. Problem pa postane redno plačevanje članarine za organizacijo, ki ima, tako kot naša, več tisočev članstva. In ta problem je treba vsekakor rešiti. Ne rešiti z znižanjem članarine, pač pa rešiti z enotno ureditvijo plačevanja. Da bi po vseh šolah odtegovali upravitelji članarino od plače, se ne da urediti, ker je upravitelj

preveč, da bi bili vsi za to. Tudi je denar, če je enkrat na šoli, že preblizu naših rok, da bi se vsakokrat lahko ločili od njega. Kako naj se torej ta problem reši?

Vsa naša plača gre v banovini iz enih rok, iz enega urada t. j. iz računovodstva. Na plačilnih seznamih, ki jih sicer izpolnjujejo šolski upravitelji, a v potrebi popravijo pri računovodstvu, vidimo, koliko je plače, koliko doklade, koliko plačujemo davka, koliko kuluka, koliko se nam odtegne za to ali ono stvar. Na seznamih vidimo končno tudi, koliko znaša preostanek plače, ki nam ga izplačajo. Nič se ne moremo braniti, vse se točno vsak mesec odtegne. Ali pa ne bi mogli tako storiti še z našo članarino? Ali ne bi mogli članarino odtegovati že pri računovodstvu? Gotovo bi se to doalo urediti. Mi, člani, bi redno plačevali organizacijski davek, organizacija bi redno dobivala svoj prepotrebni denar, nič ne bi bilo zaostankov, nič skrbib in mnogim — ne samo blagajnikom — bi se olajšalo delo!

Marsikdo že ve, kako bi se to uredilo. Saj so se razna posojila in druge podobne stvari že davno tako plačevale. Treba je le podpisati izjavo, da smo zadovoljni s tem, da se že pri računovodstvu odtegne denar in vse je v redu.

Predlagam torej sekcijski, da stvar na ta način izvede, vabim vse, ki se za to zanimajo, da se k vprašanju oglašijo in ga osvetle s svoje strani. Vsekakor pa bi vprašanje rednega plačevanja članarine spadalo tudi pred forum gospodarskega sveta.

Torej?

M. Zor

Splošne vesti

— Poštninska prostost za priporočene pošiljke in narodne šole.

Z novo uredbo o oprostitvi od poštnih taksov so izgubile osnovne in višje narodne šole, šole za nezadostno razvite in defektne otroke in drž. otroški vrteci ugodnost oprostitve od poštnih taksov za priporočena pisma, dopisnice, tiskovine itd. Da bi pridobili ti zavodi izgubljeno ugodnost nazaj, se je obrnila sekcijski JUU v Ljubljani potom izvršnega odbora in kr. banske uprave drav. banovine na ministrstvo prosvete, to pa je priporočilo ministrstvu za promet, ugodno rešitev vloge.

Prometno ministrstvo je ministrstvu za prosveto odgovorilo z dopisom P. t. br. 108694/32 od 31. decembra 1932, ki prošnjo sekcijski odbija in ki ga ponatiskuje:

U povratku akta toga Ministerstva O. N. br. 95594 od 13. decembra 1932 god. odnosno traženja da se osnovne šole i više narodne šole, domačičke šole i kurseve, državne šole za nedovoljno razvijenu i defektivno decu te državno zabavišta pored datog oslobođenja od pošt. taksa za obična pisma, dopisnice i tiskovine oslobođe od plačanja pošt. taksa još za preporočena pisma, Ministrstvo saobraćaja je čast dati ovaj odgovor:

Pitanje oslobođenja od pošt. taksa rešeno je »uredbom o oslobođenju od poštnih taksov« koja je doneta na osnovu ovlaščenja

u § 7 Zakona o pošt. telegrafu i telefonu od 16. julia 1931 god. i ima silu Zakona.

Donošenje ove uredbe bilo je potrebno i obzirom na nesrečeno stanje, koje je vladalo v ovoj grani poslovanja, jer su zakonske odredbe o oslobođenju bile različite kako u pogledu oslobođenih ustanova, njihovog međusobnog odnosa i u pogledu vrsta pošiljaka i njihovog sadržaja i važile su samo za one teritorije, za koje je važio i odnosni zakon.

Posledica ovoga stanja bila je, da se Zakske odredbe nisu mogle poštovati obzirom na same državne potrebe, i da je besplatna upotreba prenosa pošt. pošiljaka vršena prema nahodenju oslobođenih lica i ustanova sem toga svaka kontrola postala je nemoguća, i često je dolazilo do zloupotreba koje nije bilo moguće sprečiti.

Do donošenja ove uredbe u pogledu oslobođenja od poštnih taksov u novim krajevima važio je zakon o oprostu od poštarnice od 2. oktobra 1865.

Po ovim zakonskim propisima pomenute šole bile su oslobođene plačanja pošt. taksa samo za obična a nikako i za preporočena pisma.

Pri donošenju ove uredbe a obzirom na okolnost, što je i poštanska ustanova smatrana kao privredna ustanova, od koje se traži da se sama izdržava i da daje prihod za pokriće opštih državnih potreba usvojeno je načelo, da se Uredbom do sada uživana vlastica oslobođenja nikako ne proširuje.

Držeci se ovog načela, koje čini suštino Uredbe, nije novom Uredbom obuhvaćeno oslobođenje od pošt. taksa za preporočena pisma školama o kojima je reč.

Obzirom na prednje izloženo Ministerstvo saobraćaja nije u mogućnosti da zahteva toga Ministerstva izide u susret, jer bi se time stvorio presedan i dalo maha i ostalim držav. ustanovama da se koriste sličnim odredbama, pa bi se postepeno vratilo stanje, koje se ovom Uredbom baš htelo izbeći.

Po naredbi Ministerstva
načelnik
Poštanskog odelenja.

— Knjige Slov. šol. matice za I. 1932. — Odbor SSM naznanja, da je za to poslovno leto dal tiskati isto naklado, kakor za prejšnje. Knjige so se vse razposiale gg. poverjenikom, kjer jih dobe pravočasno priglašeni naročniki. A novim naročnikom zamudnikom, ki se oglašajo dan na dan, ni mogoče več ustreči. Le Psihologija, katere se je tiskala nekaj več, se še dobi, samo da za tiskarsko ceno 32 Din.

— Celjsko učiteljsko društvo. Nekateri tovariši (ice) klub optovanim opominom še vedno dolgujejo precešnje zneske na članarini, in to ne samo za tekče, temveč tudi za preteklo leto. Malo tovarištva, malo stanovske zavesti je, če morsa ostalo članstvo plačevati zanje stanovske liste — in te gotovo redno prejemajo — ter druge prispevke sekcijski in centrali. Ne odlagajte s članarino! — Blagajnik.

— Zadruga »Dom učiteljev« vabi vse člane na sestanek, ki se vrši v nedeljo dne 12. t. m. ob 10. uri v prostorih sekcijski JUU v Ljubljani.

— V zadnji »Prosveti« je pri članku: Higiena in gospodinjstvu označena kot avtorica tovarišica Anica Tepinova mesto Terpinova:

— Predavanja o psihoanalizi in individualni psihologiji v Mariboru, »Pedagoška centrala« v Mariboru opozarja vse v Mariboru ali v mariborski okolici, odn. ob železnicni bivanjoči učiteljstvo na važna predavanja, ki jih priredi sporazumno z njo »Ljudska univerza« v Mariboru. Njih namen je, izpopolnit in zaokrožiti lanskoletna predavanja o individualni psihologiji, predvsem pa objektivno in kritično prikazati bistro, metode in vrednost psihoanalitičkih struj ter ugotoviti njih pomen za praktično pedagoško delo. Očrt in kritika Freudove psihoanalize in Adlerjeve individualne psihologije bo podal eden najboljši jugoslovenski psiholog, dr. Ramiro Bujas, univ. prof. v Zagrebu. Da bo poset njegovih predavanj omogočen zlasti okoliškemu in ob železnicni stanujočemu učiteljstvu, se bo vršilo prvo predavanje o psihoanalizi v soboto, dne 11. t. m. ob 20. uri, o individualni psihologiji pa v nedeljo, dne 12. t. m. ob 10. uri. Naslednji teden, in sicer v petek, dne 17. t. m. ob 20. uri bo predaval o pedagoškem pomenu občih psihoanalitičkih struj znani nemški mladinoslovec, dr. Otto Tumlitz, univ. prof. v Gradcu. — Zanimivih in za šolnike izredno važnih predavanj naj se po možnosti udeleži čim več učiteljstva!

— Ferijalni savez. Dijaški Ferijalni savez ima v čl. 6/b svojih pravil označeno, da imajo pravico do članstva poleg drugih tudi učitelji osovnih šol. To bo mogoče dobrodošlo zlasti mlajšim tovarišem, ki bi radi potovali po naši domovini, pa nimajo dovolj denarja. Kakšne ugodnosti nudi Fer. savez glede prenošči in prehrane, je itak že znano. Kdor bi se hotel poslužiti te ustanove, naj pripravi zaenkrat svojo fotografijo in približno 50 Din. Natančneje v prihodnjem »Tovarišu«.

— Razlike na srebrnikih. Nekateri srebrni kovani novci po 10 Din imajo na hrbitu pred besedama »10 Din« in za tema besedama kratko zašljeno črtico, medtem ko drugi desetinarski novci te črtice nimajo. Obojni kovanci so pravi in stari črtici samo znak pravne kovnice, kjer je bil kovan del teh srebrnikov. Kovance, ki nimajo teh črtic, je pa izdelala kovnica v Londonu. Nove srebrnike po 50 Din je pa kovala že naša državna kovnica v Beogradu, ki kuje tudi srebrni denar za Grčijo in Romunijo.

Osebne zadeve

— Prevedeni so v IX. skupino učitelji (ice): Gaber Anica iz Izakovcev.

— Napredovali so v IX. skupino: Ločični Gabrijela, zabavila v Šoštanju; Herman Zofija, uč. ž. r. d. v Rajhenburgu; v VIII. skupino: Puppis Marija, uč. v Nedelic; Kneisel Zora, uč. v Monronogu; Kalan Marija, uč. v Sv. Marku; Stroj Marija, uč. na Vrhniku; Hrastnik Radoslav, uč. v Gor. Logatcu.

— Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni: Franja Keržin iz Črnega v Gornje Pirniče, Darinka Japelj iz Poloma v Hinje, Franc Eržen iz Banjaluke v Horjul, Adolf Prešeren iz Kužlja v Banjaloko, Jakob Deranč v Globokem v Artiče, Marija Sevnik iz Artič v Izlake, Vlado Voglar iz Resnika k Sv. Kunigundi, Ciril Mohorko iz Hoča v Studenc, Vilko Mihelič iz Pernic v Hoče, Saša Dominik iz Starega trga v Dolnjo Nemško vas, Francij Dominik iz Starega trga v Dolnjo Nemško vas, Alojzij Cotman iz Radec v Stari trg ob Kolpi, Dušana Koruza od Sv. Jurija ob Pesnici v Rušč, Albin Završnik iz Hrastnika na Bled, Vida Cotman iz Rake v Stari trg ob Kolpi, Ivan Primožič iz Koprivnika na Bled, Franc Flajs iz Gorjuš k Sv. Bolfenku na Kogu, Janko Moder iz Smartin v Trbojane, Olga Moder iz St. Janža pri Dravogradu v Trbojne, Marija Gangi iz Metlike v Ljubljano, Ivan Jezeršek iz Rovt v Cajnarje, Stefanija Zunič iz Trbonj v St. Janž pri Dravogradu, Angela Golobič iz Primskega v Jenesci. Upokojeni sta Munda Pavla v Novem mestu in Fink Stefanija v Ljubljani. Ostavka na državno službo je odobrena Hiršmanu Božidarju v Benici.

NA DELO ZA NAŠE DOMOVE! VSA NAROČILA POTOM UGP.

Učiteljski pravnik

— § Štetje časa za dosego roka po §§ 49. in 52. urad. zakona pri uslužbenikih, ki so prekinili službo zaradi ostavke ali upokojitve pred 1. aprila 1931. in se vrnejo v drž. službo.

Najprej si je treba že osvojiti določbo § 249. ur. z. ki pravi, da ustreza doseganje (one po ur. z. iz l. 1923.) položajne skupin skupin po § 22. ur. zakona, kakor so navedene potem v § 249. Kdor je bil v 4. skupini II. kategorije od izvestnega časa, se pravi, da je bil dotočnik od istega dne v IX. skupini, predvideni v novem zakonu. Isto velja za vse obstoječe skupine.

Naj navedem primere.

Uslužbencu je bila priznana 2. aprila skupina z min. odlokom z dne 14. nov. 1928. Ta uslužbenec je bil po odredbi § 249. novega urad. zakona do dne 1. aprila 1931. v IX. skupini od dne 14. nov. 1928. t. j. 2 leti 4 mesece

Tovariši (ice)!

Ne pozabite na obmorski učiteljski dom in pošljite prijavnice!

Kakor mladi — tako star!

Ob prvih korakih smučanja pri šolski telovadbi.

Ko smo še mi trgali hlače v šolskih klopetih — to je bilo pred in med vojno — smo poznali smučarje le na daleč in v podobah iz sportnih listov. Saj je bil v tistih letih smučar v naših krajih nad vse redka prikazan; ko bi se pa prikazala tistikrat na ulici smučarka, ki je zlezla v hlače, pa bi jo razjarjeni narod gotovo — linčal.

No, pa časi se spreminjačajo in mi ž nijmil. V naši SPD podružnici, koder sem prevzel tajništvo po svojem predniku nadzorniku Bezeljaku, smo priredili na Sveti Planini nad Zagorjem smučarski tečaj. Tiste devetorice, ki jih je vadil litinski rojak Rudolf Badiljura, eden prvih slovenskih smučarjev sploh, so bili pri nas v Zasavju apostoli belega sporta.

Oni so bili tisti, ki so otvarjali pot beli umetnosti v široke ljudske kroge. Tiste dni, ko se je vršil pri svetoplanski koči prvi smučarski tečaj v Zasavju, so hodili gori množstveni »kibici«, da se naslavajo ob »telebenmarkih« podjetnih zimskih vitezov: dotedaj neznanega sporta.

In vse nas je pa prevzelo zanimivo dejstvo. Hribarska mladež, ki je zahajala poslušati skrivnosti abecedarskih naukov k župniku Ivanu Drešarju — takrat je bila šola na Sv. Planini še zasilna in v rokah domačega župnika — se je takoj zavzela za zimski sport. Ze naslednjim dan so otroci otvorjeni z dogami opazovali pridne smučarje iz doline in so se tudi koj sami pričeli obračati, kakor je ukazal voditelj tečaja.

Kakor starci,

tako mladi...

»Mej dun!« smo dejali vsi, ob pogledu na spretne hribovčke. Verjamete, da so v

kratkih dneh tečaja mali »komarji« znali skoro več, kakor pa tečajniki sami.

Med kibicimi in tečajniki je bilo tudi nekaj tovarišev iz sosednjega Zagorja in Trbovelj in smo pri večernem pomenku dejali skoro v en glas: takole smučanje pa ne bo nápk, če ga pritegnemo v zimskih mesecih ob telovadnih urah v šolo!

Kar smo tisto leto sklenili, smo drugo zimo že tudi izvedli.

Pri deščnih ročnih delih smo se lotili izdelovanja smučk. V šoli seveda nismo imeli niti potrebne delavnice niti potrebnega orodja. Pa je vendar šlo! Badiljurova knjiga »Smučar« nam je dala dovolj miglijev in nasvetov. I, pa saj je v takih primerih mladež sama tako iznajdljiva, da je kaj. V glavno oporo in ponazorilo so služile smuči, take »ta prave«, v trgovini kupljene. In je mladina opazovala in kombinirala. Kar je imel kdo količaj pripravnega pri rokah, mu je služilo pri izdelovanju lastnih smuči v dobro.

V muzeju bi spadali fantazije polni prizadevki mladih mojstrov. Beseda ne zmora tega, da bi opisala te njihove umetnine, še komaj